

Capitolul 6

*»Toată ziua îmi sucesc cuvintele, toate gândurile lor sunt împotriva Mea spre rău!«
(GBV 2001) Psalmul 56, 5*

O farsă: procesul din casa marelui preot

Hristos a fost dus din grădina Ghetsimani direct la Ana – marele preot de odinioară, care mai exercita o putere apreciabilă în funcția de preot (Ioan 18, 3). Ana a dispus să-L lege și să-L ducă în casa lui Caiafa, ginerele lui, care în timpul acela era marele preot oficial (versetul 24). Caiafa a convocat în grabă marele sfat, și Hristos a fost pus sub acuzare chiar în noaptea aceea. Acuzațiile care I se aduceau au fost inventate, au mituit martori, care s-au ridicat împotriva Lui. Tot procesul era o batjocură a dreptății. Evaluat după etaloanele biblice, care ar fi trebuit să fie decisive în pronunțarea sentinței în Israel, procesul a fost ilegal și sentința dată a fost nedreaptă.

Normele de drept de bază în Israel au fost stabilite prin Legea divină, dată lui Moise. Sistemul juridic, introdus de Dumnezeu în Israel, avea ca țel să ofere cea mai mare dreptate posibilă și să sprijine îndurarea. Da, etaloanele legii mozaice au constituit, prin introducerea lor, un progres imens în dreptul civil și dreptul penal. Ordinea mozaică era superioară tuturor normelor de drept canaanitice. Ea prezenta o îmbunătățire în comparație cu sistemul juridic egiptean și era mai aproape de dreptate decât acesta. Da, normele introduse prin legea mozaică constituie întreaga bază a noțiunilor de drept moderne.

Deuteronom 16, 18-20 stabilea principiile pronunțării sentinței în Israel:

»Să pui judecători și dregători în toate cetățile pe care ți le dă Domnul, Dumnezeul tău, după semințiile tale; și ei să judece poporul cu dreptate. Să n-atingi niciun drept, să nu cauți la fața oamenilor, și să nu iei daruri, căci darurile orbesc ochii înțelepților și sucesc cuvintele celor drepți. Să urmezi cu scumpătate dreptatea, ca să trăiești și să stăpânești țara pe care ți-o dă Domnul, Dumnezeul tău.«

În timpul Vechiului Testament, tribunalele erau subordonate autorităților locale. Problemele juridice erau rezolvate repede și conform dreptului, deoarece pronunțarea sentinței se făcea pe teritoriul localității respective, atât de către cei ce erau responsabili pentru aceasta cât și de către cetățenii localității respective. Israel era o teocrație, în care Dumnezeu ca Împărat Își exercita domnia pe baza descoperirii Cuvântului Său. În cadrul acestei forme de autoritate teocratică, dreptul civil și dreptul religios erau legate de nedespărțit unul de altul, așa că aceia care cunoșteau cel mai bine Scriptura erau considerați experți în drept. Dacă în Noul Testament se folosește expresia »învățătorii Legii«, atunci este vorba de bărbații care învățau pe alții Vechiul Testament și care cunoșteau foarte bine legea mozaică. De aceea, în primul rând principiile biblice erau decisive pentru sistemul juridic civil.

Cândva, după captivitatea babiloniană – probabil în perioada de trecere de la Vechiul Testament la Noul Testament, cunoscută sub denumirea de perioada Macabeilor – a fost instaurat în Ierusalim marele sinedriu ca tribunal suprem. (Existau »sinedrii« mai mici, care aveau rolul de tribunale în localități, dar marele sinedriu din Ierusalim constituia curtea supremă în Israel). Marele sinedriu a fost alcătuit după modelul marelui sfat, care a fost convocat de Moise în Numeri 11, 16: »Domnul a zis lui Moise: „Adună la Mine șaptezeci de bărbați, dintre bătrânii lui Israel, din cei pe care-i cunoști ca bătrâni ai poporului și cu putere asupra lor; adu-i la cortul întâlnirii, și să se înfățișeze acolo împreună cu tine.« Acești șaptezeci de bărbați împreună cu Moise au constituit un sfat de 71 de bătrâni, a căror misiune era să ocupe funcții de conducere între israeliții din pustie.

Deoarece sfatul bătrânilor după rânduiala mozaică a slujit de model pentru sinedriu, respectiv pentru marele sfat, acel sfat avea 71 de membri. Sfaturile se compuneau din 24 de preoți

principali (căpeteniile celor 24 de cete de preoți; compară cu 1 Cronici 24, 4; Apocalipsa 4, 4) și din 46 de bătrâni, aleși din rândul cărturarilor, fariseilor și saducheilor. Marele preot era atât președintele sfatului cât și membru cu drept de vot al marelui sfat (70 de membri și el). (Numărul impar ajuta în cazul deciziilor cu hotărâri majoritare).

Marele sfat era în timpul lui Isus un gremiu corupt și care urmărea interese politice. Numirea în sfat se putea face pe baza unor facilități politice și câteodată se putea cumpăra chiar cu bani. Favoritismul și nepotismul erau foarte răspândite, la care deseori oportunismul politic decidea cine ajungea la putere în interiorul sfatului, sau cine pierde puterea. Controlul asupra funcției marelui preot îl avea puterea ocupantă romană, deoarece ea numea sau destitua pe marele preot. Atât marele preot cât și preoții conducători de la Templu erau numai din rândul saducheilor, care negau public elementele supranaturale din Vechiul Testament. Tensiuni politice permanente clocoteau între diversele grupe de interese ale marelui sfat, ale poporului Israel, ale romanilor și ale lui Irod. De aceea marele sfat lua decizii care erau condiționate politic. Da, în afară de dușmănia lor evidentă, motivată religios, împotriva învățaturii lui Hristos, era pragmatismul politic pur care i-a făcut să se unească cu alții, ca să prindă pe Isus și să-L răstignească (vezi Ioan, 47-53).

Cu toată corupția din interiorul marelui sfat, sistemul juridic se baza încă pe reguli de strângere a probelor și pe principiul imparțialității, introdus de Moise. Ca și mai înainte, erau necesari doi martori, ca să se dovedească vina. Cel acuzat avea dreptul la un proces public. Cel învinovățit avea dreptul la apărare. Aceasta însemna că avea dreptul să-și pună martori și să se apere singur.

Pentru intimidarea celui care în anumite împrejurări ar fi depus mărturie falsă, legea mozaică a prevăzut următorul principiu:

»Când un martor mincinos se va ridica împotriva cuiva ca să-l învinuiască de vreo nelegiuire, cei doi oameni cu pricina să se înfățișeze înaintea Domnului, înaintea preoților și judecătorilor care vor fi atunci în slujbă. Judecătorii să facă cercetări amănunțite. Dacă se va afla că martorul acela este un martor mincinos, și că a făcut o mărturisire mincinoasă împotriva fratelui său, atunci să-i faceți cum avea el de gând să-i facă fratelui său. Să scoți astfel răul din mijlocul tău.« (Deuteronom 19, 16-19).

Deci, când cineva depunea mărturie falsă față de semenul lui, care a fost acuzat de infracțiune de moarte, martorul fals putea fi condamnat la moarte.

Tradiția rabinică a adăugat o îngrădire la procesele care se încheiau cu pedeapsa cu moartea: pentru membrii sfatului era prevăzută o zi întreagă între rostirea sentinței și executarea criminalului, și în această zi ei trebuiau să postească. (Aceasta împiedeca nu numai procesele și execuțiile desfășurate în grabă, ci prin aceasta se avea grijă ca judecătorii să nu se preocupe în zilele de sărbătoare cu crime care atrag pedeapsa capitală.) După ziua obligatorie de post, membrii sfatului erau întrebați din nou, ca să se constate dacă și-au schimbat părerea. Dacă sentința de culpabilitate putea prin aceasta să fie anulată, anularea sentinței de nevinovăție nu era însă posibilă.

Toate aceste principii au fost stabilite, ca să se asigure, că în timpul proceselor se vor respecta principiile dreptății și îndurării. Juriștii, care au studiat sistemul juridic al marelui sfat, citează și alte principii, care erau decisive în cazul proceselor în legătură cu pedeapsa capitală. Pentru ca să se procedeze corect, sfatul nu putea să dezbată cazuri în care acuzarea era ridicată de o parte care nu era direct implicată. Dacă acuzarea vinovatului se făcea de membrii sfatului, atunci întreg sfatul era exclus de la prelucrarea cazului. Mărturiile martorilor trebuiau să fie exacte, în ceea ce privește ziua, ora și locul unde s-a petrecut evenimentul. Femeile, copiii, sclavi și handicapații mintali nu erau admiși ca martori. Persoanele al căror caracter era dubios erau de asemenea excluse de la dreptul de a fi martori. Acuzatul era considerat nevinovat până în momentul când se rostea oficial sentința de culpabilitate. Acțiunile penale nu aveau voie să aibă loc noaptea.

Dacă un proces era deja în derulare și venea noaptea, judecătoria trebuia să-l întrerupă și să continue a doua zi.

Aproape toate aceste principii au fost nesocotite în procesul împotriva lui Hristos. Evaluat la principiul de drept, practic cunoscut de toți din timpul acela, a fost un proces nedrept și ilegal. Caiafa și ceilalți membri ai sfatului au transformat sfatul lor într-o judecată coruptă, fiind stabilit mai dinainte să omoare pe Isus. Procesul impus Lui a fost pur și simplu un act cu caracter inuman, cea mai mare încălcare a dreptului în istoria lumii.

Un proces nocturn și laș

Evangelistul Matei scrie: »Cei ce au prins pe Isus, L-au dus la marele preot Caiafa, unde erau adunați cărturarii și bătrânii. Petru L-a urmat de departe, până la curtea marelui preot« (Matei 26, 57-58). Relatarea apostolului Ioan oferă și alte detalii. Și Ioan a urmat pe Isus în curtea marelui preot (Ioan 18, 15). De la Ioan aflăm că înainte de interogatoriul de la Caiafa, ei »L-au dus întâi la Ana; căci el era socrul lui Caiafa, care era mare preot în anul acela« (versetul 13).

Ana era unul din oamenii cei mai puternici din Ierusalim. El a fost mai înainte douăzeci de ani în funcția de mare preot (din anul 7 înainte de Hristos și până în anul 14 după Hristos), și de atunci a exercitat practic control permanent asupra funcției de mare preot. Cinci din fiii lui i-au urmat în funcția de preot, iar acum ginerele lui ocupa funcția lui Caiafa. Prin aceasta, lui Ana i-a reușit prin fiii săi și prin ginerele lui să aibă sub control funcția de mare preot până la sfârșitul vieții lui. Ca acela care avea realmente puterea, și-a păstrat și titlul. De aceea el este numit de mai multe ori în Noul Testament ca mare preot (compară cu Luca 3, 2).

Ana și adepții lui au reușit să transforme funcția de mare preot într-o afacere deosebit de rentabilă. Prin aceasta și-au strâns bogății foarte multe. Aceasta le-a reușit în primul rând, pentru că încasau taxe de aprobare și provizion de la negustorii care schimbau bani și vindeau animale de jertfă pe teritoriul Templului. Toată afacerea era coruptă. Atât schimbătorii de bani cât și negustorii de animale erau cunoscuți pentru necinstea și pentru lăcomia lor. Deoarece Ana avea monopolul peste toată întreprinderea, negustorii care lucrau pentru el puteau stabili taxe mai mari decât se cuvenea – în mod deosebit în timpul sărbătorilor, când cetatea era plină de pelerini. Desigur, Ana lua pentru sine o parte importantă a câștigului. În felul acesta Ana și fiii lui s-au îmbogățit pe seama oamenilor care veneau să se închine lui Dumnezeu. Aceasta explică mânia lui Isus asupra acestor afaceri. L-a făcut să curețe Templul, alungând în două ocazii pe schimbătorii de bani și pe vânzătorii de animale (Matei 21, 11-13; Marcu 11, 15-17; Ioan 2, 14-16).

De ce erau, de fapt, schimbători de bani în Templu? Deoarece pe monezile romane, care se foloseau în cele mai multe afaceri, era chipul cezarului – un fapt considerat ca fiind slujire la idoli (compară cu Matei 22, 20-21). De aceea monezile romane nu aveau voie să fie folosite ca ofrande destinate comorii Templului. Participanții la serviciile divine, care veneau la Templu, trebuiau să folosească monezi iudaice pentru zeciuială, pentru milostenii și pentru taxele pentru Templu. Se pare că din motive practice, schimbătorii de bani, care posedau concesiile din partea marilor preoți, puteau să-și facă afacerile direct pe teritoriul Templului, schimbând banii străini cu monezi iudaice. Cursul de schimb oferit de ei era în dezavantajul participanților la serviciile divine. Pe scurt: marele preot permitea o formă de hoție organizată.

Asemănător se petrecea și cu negoțul de vite pe locul Templului și pretutindeni în Ierusalim. În timp ce participanții la serviciile divine trebuiau să aducă un animal fără cusur, preoții confirmau dacă animalul respectiv era potrivit pentru jertfă. Toate animalele negustorilor din Templu au fost declarate în prealabil ca fiind potrivite pentru jertfă. De aceea pentru participanții la serviciile divine veniți din afară era deseori mult mai simplu să cumpere un animal în Templu, sau în apropierea Templului, decât să aducă cu sine de departe animalul lui, și care putea să nu fie potrivit pentru jertfă, dacă preotul găsea un cusur la el. Ana, ca mare preot, posedea licența pentru

animalele verificate mai dinainte. El și negustorii care lucrau pentru el s-au folosit pe deplin de această situație și fără rușine au fixat prețuri mari pentru animalele verificate în prealabil, atât pe muntele Templului, cât și în tot orașul Ierusalim.

Ana poseda această poziție de putere prin fiii săi, care încasau regulat partea de profit a marelui preot, rezultată din această afacere dubioasă. Ana deținea în multe privințe funcția, asemenea unui boss al criminalității moderne organizate. Nu este de mirare, că Hristos a curățit de două ori Templul. Ana l-a transformat – în adevăratul sens al cuvântului – într-o casă de comerț și o peșteră de tâlhari (Ioan 2, 16; Marcu 11, 17).

Și tot așa nu este de mirare că Ana era așa de hotărât să elimine pe Hristos. Isus a periclitat deseori interesele de afaceri ale lui Ana. În afară de aceasta, Hristos îndeplinea toate criteriile unui adevărat mare preot – sfânt, evlavios, integru, cinstit și virtuos. Oamenii corupți, care exrcită puterea ca Ana, nu pot să prezinte adevărata dreptate. Ana se simțea permanent muștrată prin prezența lui Isus. Din cauza tuturor acestor motive, Ana căuta să-L înlăture.

Faptul că Isus a fost dus de copoi prima dată la Ana, dovedește că Ana era cel care trăgea sforile înapoia complotului împotriva lui Isus. El era cel care avea puterea să aprobe fapta, și fără acordul lui conspirația perfidă nu ar fi putut niciodată să fie transpusă în fapte. Faptul că conspiratorii L-au dus la Ana, înainte de a merge la Caiafa, lasă să se recunoască cum funcționa de fapt marea preoție a lui Caiafa: el era practic o marionetă în mâna socrului său.

Judecarea în casa lui Ana a fost evident organizată cu un anumit scop: se căuta o acuzare specială împotriva lui Isus. Ana intenționa să ofere posibilitatea lui Isus să prezinte verbal învățătura Lui. După aceea va decide ce fel de acuzare să I se aducă. Îi stăteau mai multe opțiuni la dispoziție. Putea să-L acuze de blasfemie – o infracțiune care în cadrul legii iudaice se pedepsea cu moartea. Deoarece în timpul lucrării Sale publice Isus a spus multe lucruri, considerate de conducătorii iudei ca blasfemie, această acuzare era pe prim plan.

Dar romanii, care aprobau și făceau toate execuțiile, aprobau rareori pedeapsa cu moartea din cauza blasfemiei. Din acest motiv Ana ar fi putut să caute și o altă posibilitate să acuze pe Isus, instigare în popor sau incitație. În mod ușor de înțeles, Roma nu era dispusă să ofere milă celor ce se răsculau împotriva imperiului roman.

În timp ce Isus a fost dus la Ana, Caiafa a avut timp suficient să cheme în casa sa marele sfat și să organizeze judecarea (Matei 26, 57). Faptul că a putut să facă așa de repede acest lucru, dovedește cât de mult era pornit tot sfatul ca să omoare pe Isus.

Ioan relatează că Ana »a întrebat pe Isus despre ucenicii Lui și despre învățătura Lui« (Ioan 18, 19). În fond Isus era învinovățit (trebuind să răspundă în instanță la acușări), cu toate că nu era încă acuzat (și formal nu a fost învinovățit de nicio infracțiune specială). Aceasta nu avea absolut nimic a face cu ordinea de drept și contrazicea orice normă a dreptului nepărtinitor. În afară de aceasta, Ana a încercat să constrângă pe Isus să se acuze pe Sine Însuși – o cutezanță care era de asemenea împotriva principiilor dreptului, pe care ar fi trebuit să le stabilească marele sfat.

Replika lui Isus a demască pătunzător metoda de interogare nedreaptă a lui Ana: »Eu am vorbit lumii pe față; totdeauna am învățat pe norod în sinagogă și în Templu, unde se adună toți iudeii, și n-am spus nimic în ascuns. Pentru ce Mă întrebi pe Mine? Întreabă pe cei ce M-au auzit despre ce le-am vorbit; iată, aceia știu ce le-am spus« (Ioan 18, 20-21). Din cuvintele acestea nu reiese nicio obrăznicie. Din punctul de vedere al legii, nu era obligat să se pronunțe împotriva Lui Însuși – și în mod deosebit de aceea nu, pentru că nu era încă nicio acuzare împotriva Lui. Ana trebuia să prezinte acușările aduse lui Isus, înainte ca să-L supună unui astfel de interogatoriu. Deoarece nu erau aduse acușări concrete împotriva Lui, Isus nu a fost obligat să ofere informații lui Ana, care mai târziu puteau fi folosite de acesta, pentru a-L acuza. Ana știa desigur lucrul acesta.

Și cu toate acestea se spune după aceea: »La auzul acestor cuvinte, unul din aprozii, care stăteau acolo, a dat o palmă lui Isus, și a zis: „Așa răspunzi marelui preot?”« (versetul 22). Prin această faptă probabil că slujitorul a vrut să ascundă derutarea marelui preot. Ea poate fi și o

încercare conștientă de provocare a lui Isus. Dacă El ar fi replicat mânios, ar fi fost posibil să folosească aceasta împotriva Lui.

Dar Isus Și-a păstrat cumpătul. El i-a răspuns »Dacă am vorbit rău, arată ce am spus rău; dar dacă am vorbit bine, de ce Mă bați?« (versetul 23). Dacă Isus ar fi vorbit de rău sau ar fi încercat să ațâțe prin activități de doctrină revoluționară, atunci acuzatorii Lui erau obligați să facă un raport detaliat despre infracțiunea Lui și să aducă dovezi. Dar dacă ei nu cunoșteau nicio infracțiune de care putea fi învinovățit, atunci ei nu erau îndreptățiți să-L țină prins, cu atât mai puțin să-L bată.

Evident Ana a fost derutat de răspunsul lui Isus. Hristos a dat pe față șiretlicul marelui preot, fără să-i dea informații, care l-ar fi ajutat să inventeze acuzații. Supărat și fără să aibă ceva cu care să acuze pe Isus, Ana a dispus în cele din urmă să-L lege și să-L trimită în casa lui Caiafa, unde membrii marelui sfat erau deja adunați pentru a începe judecarea.

Casele lui Ana și Caiafa aveau evident o curte comună. În cultura din timpul acela se obișnuia ca fiii și ginerii să construiască case învecinate cu casa părintească, sau chiar lipite de ea. Între case se afla în mod obișnuit o curte, și după câte se pare era de așa natură, că Petru și Ioan au intrat acolo, și și-au încălzit mâinile la focul de cărbuni, așteptând rezultatele judecății (Ioan 18, 15-18). Ioan »era cunoscut marelui preot« (versetul 16), ceea ce arată probabil poziția socială a lui. Prin aceasta Ioan creează posibilitatea, ca Petru să fie lăsat în curte. Evanghelistul Matei relatează că Petru era în curtea lui *Caiafa* împreună cu slujitorii și aștepta rezultatele judecății (Matei 26, 58). Acesta este probabil același loc la care se referă și Ioan: se afla lângă casa lui Ana – acolo unde slujitorii au aprins un foc de cărbuni. Aceasta înseamnă că a mers foarte repede, când Ana a legat pe Isus și L-a trimis la Caiafa – probabil că drumul trecea prin aceeași curte, în care Petru și Ioan aștepta.

Faptul că acuzarea formală împotriva lui Isus nu a fost încă făcută, a pus probabil în derută pe membrii sfatului și cu siguranță au fost frustrați, dar nu constituia niciun obstacol pentru planurile lor. Ei aveau deja un număr de martori dubioși, care erau gata să depună mărturie falsă împotriva lui Isus.

Chemarea martorilor mincinoși

Evanghelistul Matei scrie: »Preoții cei mai de seamă, bătrânii și tot soborul căutau vre-o mărturie mincinoasă împotriva lui Isus, ca să-L poată omorî. Dar n-au găsit niciuna, măcar că s-au înfățișat mulți martori mincinoși« (Matei 26, 59-60).

Misiunea membrilor sfatului nu era să caute martori. Ei trebuiau să acționeze conform cu statutul lor de judecători nepărtinitori, și nu ca reprezentanți ai acuzării. Prin faptul că au căutat martori, care să mărturisească în dezavantajul lui Isus, au pierdut orice calitate de imparțialitate. Probabil însă că ei au crezut în acel „acum sau niciodată”, ca să conducă la succes conspirația lor împotriva lui Isus. De aceea erau hotărâți să facă imposibilul. Voiau cu orice chip să reușească în chestiunea îndreptată împotriva lui Isus, voiau să găsească o acuzare care să fie cât de cât demnă de crezut – chiar dacă aceasta ar fi însemnat ca ei să ștergă orice urmă de legitimitate care le-ar fi putut sta în cale, în interogarea nelegitimă a lor.

Formularea »n-au găsit niciuna, măcar că s-au înfățișat mulți martori mincinoși« înseamnă că au venit mulți, care erau gata să depună mărturie mincinoasă împotriva lui Isus. Dar nu au găsit pe niciunul, a cărui mărturie să fie suficient de demnă de crezut, ca acuzarea împotriva Lui să aibă valabilitate. Evanghelistul Marcu spune că martorii mincinoși se contraziceau între ei: »mărturisirile lor nu se potriveau« (Marcu 14, 56). N-au putut nici măcar să găsească mincinoși, care să fie suficient de isteți, să inventeze o istorisire, care să fie în concordanță cu minciunile celorlalți.

În cele din urmă au venit doi martori, care au zis: »Acesta a zis: „Eu pot să stric Templul lui Dumnezeu și să-l zidesc iarăși în trei zile”« (Matei 26, 60-61). Relatarea evanghelistului Marcu

descrie mai detaliat ce au afirmat martorii mincinoși: »Noi L-am auzit zicând: „Eu voi strica Templul acesta, făcut de mâini omenești, și în trei zile voi ridica un altul, care nu va fi făcut de mâini omenești”« (Marcu 14, 58). Marcu adaugă: »Nici chiar în privința aceasta nu se potrivea mărturisirea lor« (versetul 59). Detaliile mărturiei lor nu sunt în concordanță – dar erau multe asemănări în cuvintele lor, ca să ofere mărturiilor lor aparența de verosimilitate. Un martor spune că a auzit pe Hristos zicând, că El poate să rezidească Templul în trei zile, dacă ar fi dărâmat (Matei 26, 61). Celălalt a afirmat, că El a spus realmente, că El va distruge Templul și va zidi unul nou, nu făcut cu mâinile (Marcu 14, 58).

Amândoi se refereau la o afirmație, pe care Isus a făcut-o la începutul lucrării Sale, după ce a curățit pentru prima dată Templul. Redăm relatarea evanghelistului Ioan, cum de fapt s-au derulat lucrurile:

»Iudeii au luat cuvântul și I-au zis: „Prin ce semn ne arăți că ai putere să faci astfel de lucruri?” Drept răspuns Isus le-a zis: „Stricați Templul acesta, și în trei zile Îl voi ridica.” Iudeii au zis: „Au trebuit patruzeci și șase de ani, ca să se zidească Templul acesta, și Tu îl vei ridica în trei zile?” Dar El le vorbea despre Templul trupului Său.« (Ioan 2, 18-21)

Acest eveniment a avut loc în timpul Paștelui, în primul an al lucrării publice a lui Isus – aproape exact cu trei ani în urma acestei judecăți din casa lui Caiafa. Cei mai mulți din ascultătorii lui Isus din timpul acela au presupus greșit, că El vorbea despre nimicirea Templului vizibil. Ce a spus El era cu două înțeleșuri, ucenicii au înțeles abia după înviere, că El S-a referit la Templul trupului Său (versetul 21). Dar cei mai mulți ascultători din popor au presupus că El vorbea despre Templul din Ierusalim (versetul 20). Cei doi martori din casa lui Caiafa au fost evident în ziua aceia, cu trei ani în urmă. Nu au uitat această întâmplare, chiar dacă niciunul din ei nu a fost în stare să redea exact ce a zis Isus. Contradicțiile din mărturia lor lasă să se recunoască cât de greșit au fost înțelese cuvintele lui Isus de către oamenii care L-au ascultat la început.

Și cu toate acestea, afirmațiile celor doi martori au slujit în atingerea scopului lui Caiafa. Puteau fi așa de răstâlmăcite, că se putea deduce din ele, că Isus a venit să distrugă întreg sistemul religios iudaic (înlocuind Templul actual cu altul). În afară de aceasta, marele sfat putea să-L acuze de blasfemie, referindu-se la afirmația Lui, că El va reconstrui Templul cu mijloace supranaturale (»nu cu mâinile«; compară cu Marcu 14, 58). Se lucraseră patruzeci și șase de ani la Templul irodian (Ioan 2, 20), și cu toate că nu era complet construit, reprezenta una din construcțiile cele mai impunătoare ale timpului acela. În felul acesta afirmația lui Isus părea probabil deosebit de arogantă, vorbind de distrugerea și reconstrucția Templului irodian. De aceea Caiafa s-a concentrat asupra acestei afirmații. El a întrebat pe Isus: »Nu răspunzi nimic? Ce mărturisesc aceștia împotriva Ta?» (Matei 26, 62)

O încercare descurajată de a constrânge pe Isus să Se acuze singur

Deoarece în mărturia martorilor erau absurdități evidente, trebuia ca acestea să fie respinse automat și judecarea lui Isus să fie întreruptă. Dar membrii marelui sfat aveau evident cu totul alte interese. Ei hotărâseră deja pe ascuns să înlăture amenințarea pe care o prezenta Isus pentru puterea lor, așa gândeau ei. Ca să poată face aceasta, aveau nevoie de dovezi veridice împotriva Lui. Ei credeau că acum le au – cel puțin puteau să răstâlmăcească afirmațiile acestor martori ca să dea impresia unei dovezi care să-L dovedească de blasfemie. De aceea »marele preot s-a sculat în picioare, și I-a zis: „Nu răspunzi nimic? Ce mărturisesc aceștia împotriva Ta?”« (Matei 26, 62).

Isus a reacționat cu tăcere. Ne putem ușor imagina cum El cu o liniște netulburată a privit pe Caiafa în ochi. El nu a fost obligat să mărturisească împotriva Lui Însuși. Și așa cum a făcut mai

înainte la Ana, a făcut și acum la Caiafa mult mai drastic – simplu, prin aceea că a refuzat să mărturisească împotriva Sa. Cu sute de ani mai înainte această tăcere a fost profețită: »Când a fost chinuit și asuprit, n-a deschis gura deloc, ca un miel pe care-l duci la măcelărie, și ca o oaie mută înaintea celor ce o tund: n-a deschis gura« (Isaia 53, 7).

În cele din urmă, plin de mânie, Caiafa L-a pus sub jurământ: »Te jur, pe Dumnezeu cel viu, să ne spui dacă ești Hristosul, Fiul lui Dumnezeu« (Matei 26, 63). Evident Caiafa cunoștea afirmațiile lui Isus. El știa că Isus zicea în public, că »Dumnezeu este Tatăl Său, și Se făcea astfel deopotrivă cu Dumnezeu« (Ioan 5, 18). Înainte de acest interogatoriu, Isus S-a exprimat de mai multe ori că El este Mesia (Hristosul) și Fiul lui Dumnezeu (Ioan 4, 25-26; 9, 35-37; Matei 16, 20). Cine, ca om obișnuit, afirma că este Dumnezeu, acela oferea suficiente motive pentru a fi acuzat de blasfemie, care, după legea mozaică, era o infracțiune care se pedepsea cu moartea (»Cel care hulește Numele Domnului să fie omorât« Levitic 24, 16).

Dar Caiafa avea nevoie de mărturisiri veridice, ca să dovedească că Isus a afirmat așa ceva. Tot ce avea până acum era din auzite. Și în mărturia celor doi martori erau greșeli. Ar fi fost de ajuns, dacă nu ar fi găsit alte dovezi mai bune. Înainte să continue, a pus pe Isus sub jurământ și l-a cerut să spună dacă El este Hristosul, Fiul lui Dumnezeu.

Răspunsul lui Isus a conținut exact ce aștepta el. El a replicat: »Da, sunt! Ba mai mult, vă spun că de acum încolo veți vedea pe Fiul Omului șezând la dreapta puterii lui Dumnezeu, și venind pe norii cerului.« (Matei 26, 64). Evanghelistul Marcu relatează că Isus a adăugat acestei mărturii »Eu sunt« - acesta era Numele prin care Dumnezeu S-a descoperit lui Moise (Exodul 3, 13-14). Isus a mărturisit, și prin aceasta a confirmat, ca acuzat, despre Sine, ceea ce Îl acuza marele sfat: El afirma că este Dumnezeu. Făgăduința, după care El va veni pe norii cerului, era o altă declarație clară a mesianității Sale, o referire clară la prorocia mesianică general cunoscută din Daniel 7, 13-14:

»M-am uitat în timpul vedeniilor mele de noapte, și iată că pe norii cerului a venit unul ca un fiu al omului; a înaintat spre Cel îmbătrânit de zile și a fost adus înaintea Lui. I S-a dat stăpânire, slavă și putere împărătească, pentru ca să-I slujească toate popoarele, neamurile, și oamenii de toate limbile. Stăpânirea Lui este o stăpânire veșnică, și nu va trece nicidecum, și împărăția Lui nu va fi nimicită niciodată.«

Aceasta era tot ce voia Caiafa să audă.

O sentință stabilită mai dinainte

În evanghelia după Matei 26, 65-66 se spune: »Atunci marele preot și-a rupt hainele și a zis: „A hulit! Ce nevoie mai avem de martori? Iată că acum ați auzit hula Lui. Ce credeți?”« Prin faptul că și-a rupt hainele, Caiafa voia să facă cunoscut toată indignarea și mânia sa asupra unui pretins act evident de blasfemie. Cine își rupea hainele exprima, din timpurile biblice cele mai vechi, tristețea și consternarea sa mare (compară cu Geneza 37, 34; Numeri 14, 6; 2 Samuel 1, 11). Dar marelui preot îi era interzis să-și rupă hainele (Levitic 21, 10). Aici este o ironie: în timp ce Caiafa, cu gesturi teatrale, simula consternare cu privire la presupusa blasfemie din partea lui Isus, el însuși a înfăptuit o blasfemie, profanând funcția de mare preot într-un mod interzis categoric în Biblie.

Consternarea teatrală a lui Caiafa nu lăsa să se recunoască nicio grijă adevărată cu privire la sfințenia Numelui lui Dumnezeu. Dimpotrivă, în taină trebuie să fi tresăltat de bucurie, când a auzit cum Isus a spus, după părerea lui, ceva demn de condamnat. Când și-a rupt hainele cu acest gest exagerat, abia că putea să-și ascundă bucuria perfidă de pe fața lui. S-a bucurat că a reușit să-L facă pe Isus să facă o afirmație, care avea aparența unei blasfemii – sau ar fi avut, dacă Isus ar fi fost un om simplu.

Dar Isus nu era un om obișnuit, și revendicările Lui nu erau blafemie. Membrii marelui sfat au făcut o greșeală mare, ignorând mulțimea minunilor făcute de Isus, multe din ele având loc public în Ierusalim – ca să zicem așa, înaintea casei lor. Da, cu ani în urmă, la începutul lucrării Sale, a avut loc o întâmplare în Galileea. Atunci, unele căpetenii religioase ale iudaismului au căutat să omoare pe Isus, deoarece El a afirmat că Dumnezeu este Tatăl Său. În privința aceasta El S-a apărat cu cuvintele:

»Dacă Eu mărturisesc despre Mine Însuși, mărturia Mea nu este adevărată. Este un Altul, care mărturisește despre Mine; și știu că mărturisirea, pe care o face El despre Mine, este adevărată. Voi ați trimis la Ioan, și el a mărturisit pentru adevăr. Nu că mărturia, pe care o primesc Eu, vine de la un om; dar spun lucrurile acestea pentru ca să fiți mântuiți. Ioan era lumina, care este aprinsă și luminează, și voi ați vrut să vă veseliți câțeva vreme la lumina lui. Dar Eu am o mărturie mai mare decât a lui Ioan; căci lucrările, pe care Mi le-a dat Tatăl să le săvârșesc, tocmai lucrările acestea, pe care le fac Eu, mărturisesc despre Mine că Tatăl M-a trimis. Și Tatăl, care M-a trimis, a mărturisit El Însuși despre Mine.« (Ioan 5, 31-37)

Nu numai Ioan Botezătorul a mărturisit că Isus este Mesia, ci Dumnezeu, Tatăl, a confirmat aceasta prin numeroase minuni. Membrii marelui sfat cunoșteau aceste lucruri și ei înșiși au trăit unele din aceste minuni. (Cert este, că învierea lui Lazăr era evenimentul care a pricinuit această ultimă lovitură de moarte a lui Isus, pentru care se hotărâseră ferm conspiratorii – Ioan 11, 46-53). Dar în râvna lor fanatică, de a înlătura pe Hristos, n-au ținut seama de niciuna din dovezile care îndreptăteau revendicările Lui.

Când marele preot și-a rupt hainele, a zis: »Ce nevoie mai avem de martori? Iată că acum ați auzit hula Lui« (Matei 26, 65). Avea acum „dovada”, de care avea nevoie, prin care, spre bucuria lui nemărginită, nu mai avea nevoie de alte mărturii. Din punctul lui de vedere, Hristos a hulit înaintea întregului sfat. Toți membrii sfatului puteau să-L acuze de hula. Condamnarea Lui era acum un lucru hotărât. Marele preot a solicitat imediat în privința aceasta sentința sfatului: »Ce credeți?«

Fiind obligați să dea un răspuns, au zis: »Este vinovat să fie pedepsit cu moartea« (versetul 66). Sfatul a rostit sentința în procedură de urgență: »Toți L-au osândit să fie pedepsit cu moartea« (Marcu 14, 64). Era sentința, la care ei se învoiseră, cu mult timp înainte de a fi cercetat cazul.

Nimeni nu avea voie să vorbească pentru apărarea Lui. În tot timpul procesului nu s-a ridicat nicio voce, care să-i someze să fie precauți. Nici-o cerere de grațiere n-a fost luată în seamă. Nu s-a ținut seama de niciuna din dovezile care sprijineau revendicările Lui. Isus a fost constrâns de judecata coruptă a marelui preot să primească sentința de vinovat, care a fost pusă la cale, și la care s-au înțeles, cu mult timp înainte ca El să ajungă în sala de judecată.

Cruzimea brutală

După ce membrii marelui sfat au atins ținta de mult propusă, au început să dea la iveală ura lor satanică față de Isus: »Atunci L-au scuipat în față, L-au bătut cu pumnii, și L-au pălmuit, zicând: „Hristoase, procește-ne – cine Te-a lovit?”« (Matei 26, 67-68). Evanghelistul Luca ne spune că L-au legat la ochi, înainte ca să-L bată, și I-au cerut să procească, cine tocmai Îl lovea. Luca adaugă: »Și rosteau împotriva Lui multe alte batjocuri« (Luca 22, 65). Culmea ironiei, toate acestea erau blasfemia, de care ei Îl acuzau, dar ei au fost cei care au luat vina asupra lor.

Hristos a purtat toate maltratarile în liniște și cu eleganță maestetică, care este deosebit de remarcabilă. Pentru El era permanent valabil: »Când era batjocorit, nu răspundea cu batjocuri; și, când era chinuit, nu amenința, ci Se supunea dreptului judecător« (1 Petru 2, 23). În curând va purta păcatele altora și de aceea a purtat cu răbdare maltratarile lor atroce, oferite mai înainte.

Prorocia lui Isaia, scrisă cu cel puțin șapte sute de ani mai înainte, a descris în chip desăvârșit acest moment: »Disprețuit și părăsit de oameni, om al durerii și obișnuit cu suferința, era așa de disprețuit că îți întorceai fața de la El, și noi nu L-am băgat în seamă.« (Isaia 53, 3). Isaia a prorocit lipsa de compasiune a întregii lumi față de Isus Hristos. Nimeni nu L-a apărat. Nimeni nu a vorbit în favoarea Lui. L-au lăsat singur în necazul Lui.

Și astfel Hristos a fost condamnat la moarte pe nedrept. Procesul înaintea marelui sfat s-a desfășurat exact după planul sinistru al lui Caiafa. În același timp însă s-a realizat planul lui Dumnezeu, exact așa cum a fost prevăzut.